

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Lucie Škapová
Téma práce:	Relokace jako nástroj řešení migrační krize EU
Rozsah práce:	79 stran čistého textu
Datum odevzdání práce:	21. 5. 2019

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma zvolené diplomantkou je nepochybně aktuální s ohledem na to, že Evropská unie přistoupila v nedávné době k relokacím žadatelů o mezinárodní ochranu jako jednomu z nástrojů k řešení jejich nadměrného přílivu do prostoru Evropské unie. O aktuálnosti tématu svědčí i recentní rozsudek Soudního dvora ve věci „povinných kvót“, probíhající řízení o porušení unijního práva proti České republice, jakož i předložený návrh nařízení Dublin IV obsahující relokační mechanismus.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika azylu a migrace obecně klade zvýšené nároky na zpracování do podoby diplomové práce. Je upravena na několika úrovních (mezinárodní, unijní a vnitrostátní) a s ohledem na migrační krizi prochází dynamickými změnami, což ostatně dokládá i předložená kvalifikační práce. Autorka používá standardní vědecké metody, které považují s ohledem na téma práce a jeho uchopení za vhodné, a to deskriptivní metodu, analýzu a syntézu a částečně také komparaci.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je celkově velmi kvalitně zpracována. Struktura práce je zcela logická, autorka správně zařadila nejprve obecnější část, v níž zmiňuje souvislosti mezi azylem a státní suverenitou, zasazené do kontextu mezinárodního práva veřejného. Po stručnější části věnované Společnému evropskému azylovému systému a jeho vývoji se diplomantka zabývá relevantními právními akty, judikaturou Soudního dvora EU a návrhy právních aktů předložených Evropskou komisí. Těžiště práce lze přitom spatřovat především v části 3. (rozbor judikatury Soudního dvora EU) a části 4. (relokační mechanismus v návrhu nařízení Dublin IV).

4. Vyjádření k práci

Předložená diplomová práce má nadstandardní kvalitu. Autorka zvládla velmi dobře zpracovat náročné téma a prokázala výbornou orientaci ve zvolené problematice a schopnost analytického myšlení. Oceňuji zejména důkladný rozbor rozsudku Soudního dvora ve spojených věcech C-643/15 a C-647/15, s přihlédnutím ke stanovisku generálního advokáta, jakož i rozbor aktuálního návrhu relokačního mechanismu („korekčního přidělovacího mechanismu“) v nařízení Dublin IV. Souhlasím se závěrem autorky uvedeném na s. 34, že Soudní dvůr měl při přezkumu dočasnosti přihlížet i k dlouhodobějším dopadům napadeného rozhodnutí v členských státech EU. Autorka správně poukazuje také na význam rozsudku Soudního dvora pro pojem „legislativní akt“, kdy Soudní dvůr potvrdil formální přístup k výkladu tohoto pojmu (s. 34 a násl.). Uvedený názor Soudního dvora má nepochybně své opodstatnění a je podepřen řadou argumentů. Je však otázkou, zda je udržitelný v konfrontaci s některými články SFEU, např. čl. 103 odst. 1, jenž je právním základem pro přijímání sekundární legislativy v oblasti hospodářské soutěže. Tato legislativa (aktuálně nařízení č. 1/2003) omezuje významným způsobem základní práva (umožňuje např. Komisi provádět šetření v prostorách podniků či dokonce v bytech ředitelů – viz čl. 20 a 21 nařízení), přičemž podle Listiny základních práv EU lze omezit výkon práv

a svobod zaručených Listinou pouze „zákonem“. Domnívám se, že je v rozporu s principem právního státu, k němuž se Unie hlásí, považovat za „zákon“ v tomto smyslu nelegislativní akt.

Diplomová má vysokou úroveň také po formální stránce. Práce má bohatý poznámkový aparát, autorka pracuje s množstvím odborných zdrojů, na které průběžně odkazuje. Kladně hodnotím i schopnost odborného vyjadřování autorky, měla by zvážit v budoucnu doktorské studium.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce dle mého názoru nevykazuje znaky plagiátorství.
Logická stavba práce	Ano.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Nadstandardní.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Nadstandardní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Velmi dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Nadstandardní.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Autorka poukazuje na nízké procento přemístěných osob na základě relokačních rozhodnutí (s. 46). Z jakého důvodu patří Německo a Francie v tomto směru mezi nejméně úspěšné státy (s. 47)?
2. V souvislosti s přemísťováním žadatelů o mezinárodní ochranu nelze přehlédnout tuhou rezistenci středoevropských států. Je systém relokace, který se EU snaží zavádět, vůbec správnou cestou? Dosud se tento nástroj ukázal být málo efektivním a jeho vymáhání může obyvatelstvo těchto zemí spíše odrazovat od evropské integrace. Nemůže nakonec přinést více škody než užitku v podobě nárůstu populistických politických stran a hnutí a volání po vystoupení z EU?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předloženou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 21. 6. 2019

oponent/oponentka